

לבד] (26).

בילפותא מכלאים (27).

ואינה מטמאה בנגעים משום שאינה קרויה בגד כי גדרי בגד לענין נגעים נלמדו

ואין יוצאין בה בשבת לרשות הרבים.

שהם מחוברים אליו, אבל בגד שנועד רק ללבישה וחימום — החוטים המחוברים אליו אוסרים את כולו אפילו אם לא לובשים ומתחממים בחוטי הכלאים עצמם [כגון שחוטי הכלאים נגררים על הארץ].

והתוספות [ד"ה ואינה] כתבו בשם הערוך פירוש אחר וסיבה נוספת שאין בו משום כלאים, שהוא חתיכת בגד מזהב שקובעים בו אבנים טובות לנוי, ואין בו איסור כלאים משום שהעיקר הם האבנים והבגד נועד רק לקבוע בו את האבנים טובות. וראה דרך אמונה [ביאור ההלכה, שם] שדן אם פירוש הערוך מוסכם לדינא.

27. רש"י. והרי"ף כתב מפני שאינו שתי וערב. והקשו התוספות שלא יטמא בשום טומאה שהרי כל טומאה צריך להיות בגד? ותירצו שבשאר טומאות יהיה טמא משום שנלמד ממדרס בקל וחומר, וכל מה שראוי למדרס טמא בשאר טומאות חוץ מטומאת נגעים.

והרמב"ן תירץ, שבאמת אינו טמא בכל הטומאות, והברייתא באה לחדש שאפילו בנגעים אינו טמא, ואף שטומאת נגעים אינה דוקא בבגד אלא בשתי וערב לבד — איסטמא לא נחשב כשתי וערב. והביאו הראשונים תירוץ נוסף שאיסטמא באמת נחשב בגד ונטמא בכל הטומאות, אבל בנגעים אינו טמא משום שהוא בגד צבוע וטומאת נגעים נאמרה רק בבגד לבן. ולפי פירוש הערוך [הנ"ל] שהוא חתיכת בגד שקובעים בו אבנים טובות, אינו נטמא בטומאת נגעים משום שהבגד טפל לאבנים ולא נחשב בגד, אבל בשאר טומאות הוא טמא מדין תכשיט.

26. רש"י ורי"ף. והקשו התוספות שבמשנה כלאים [ט, ט] שנינו שהלבדים אסורים? ותירץ ריב"א, שלבדים קשים לא אסרו חכמים, ודוקא לבדים רכים אסורים מדרבנן. ורבנו תם אומר שכלאים דרבנן כגון לבדים או בגד שמציעין אותו לשכב עליו, מותר כשהוא קשה, אבל בגד שעשוי ללבישה אסור מדאורייתא אפילו אם הוא קשה. אבל הרמב"ם [כלאים י, ב] סובר שלבדים אסורים והכסף משנה מפרש שהם אסורים מדאורייתא, והראב"ד חולק.

ובאמת הרמב"ם [שם, כ] מפרש שאיטמא אין בה משום כלאים, מחמת שאינה עשויה להנאת חימום אלא להפריח את הזבובים [כפירושו הנ"ל]. והקשו עליו הרי הכלאים מחוברים לכובע שהוא בגד שאסור משום כלאים ואף שאין נהנה הנאת חימום מהכלאים עצמם אבל הבגד כולו נאסר, שהרי בחוטי ציצית שהם כלאים צריך דרשא להתירם ואף שאין הנאת חימום מחוטי הציצית עצמם, ומוכח שהכלאים אוסרים את כל הבגד ומדוע לא יאסר הכובע מחמת חוטי הכלאים שנעשו בו כדי להפריח את הזבובים?

ותירץ האב"י עזרי [שם י, יח] שאם אין הנאת חימום מהצמר ופשתים עצמם הם אינם אוסרים את הבגד אף שהבגד עשוי לחימום, ומה שבציצית היה נאסר הבגד [לולי הדרשא] מחמת החוטים, הטעם הוא משום שחוטי הציצית הם צורך הבגד שבלעדיהם אסור ללבושו ולכן הם חלק מהבגד ואוסרים את כולו, אבל חוטי האיסטמא אינם חלק מהכובע.

והדרך אמונה [ביאור ההלכה י, כ] תירץ, שחוטים שנעשו למטרה אחרת [להפריח זבובים ולא לחימום] אינם אוסרים את הבגד אפילו